

Nummer : 05-12.2015

Onderwerp : Kaderplan 2016-2019, inclusief gevolgen meicirculaire 2015

Korte inhoud	: Voorgesteld wordt om: <ul style="list-style-type: none">- akkoord te gaan met het Kaderplan 2016 - 2019 en de gevolgen van de meicirculaire 2015 op het meerjarenperspectief in het Kaderplan;- het college opdracht te geven om op basis hiervan en op basis van beraadslaging in de raad, de begroting 2016 met bijbehorende meerjarenraming verder uit te werken.
--------------	---

Uithuizen, 18 juni 2015

AAN DE RAAD.

Inleiding

Voor u ligt het Kaderplan 2016 - 2019. Met dit kaderplan krijgt de raad de mogelijkheid om kaders te stellen voor de inzet van beschikbare middelen voor de komende begrotingsjaren.

Met dit voorstel willen we inzicht geven welke informatie in het Kaderplan is opgenomen. Hieronder gaan we dan ook nader in op de uitkomst van het financieel meerjarenperspectief en geven we kort aan welke informatie u verder aantreft.

Wel willen we benadrukken dat de gevolgen van de meicirculaire nog niet in het Kaderplan zijn meegenomen. De circulaire is inmiddels gepubliceerd en de gevolgen hiervan voor Eemsmond zijn berekend.

Met dit raadsvoorstel geven we u inzicht in de uitkomsten van het Kaderplan, aangevuld met de resultaten van de meicirculaire 2015.

Kaderplan 2016 - 2019

Net als in andere jaren zijn meerdere mutaties ten opzichte van de huidige begroting (2015) aangedragen. Wijzigingen op bestaande budgetten, maar ook nieuwe budgetten, voortvloeiend uit ontwikkelingen die zich voordoen, dan wel hebben voorgedaan.

Zoals al bekend was bij de Begroting 2015 moesten nog de nodige ombuigingen ingevuld worden, om te komen tot een sluitende meerjarenraming. In het Kaderplan zijn deze ombuigingsvoorstellen ingevuld, waardoor sprake is van een sluitende meerjarenraming. Voor 2016 en 2017 is nog sprake van een begrotingstekort (-/- € 875.000 in 2016 en -/- € 338.000 in 2017); de jaren 2018 en 2019 laten wel een positief resultaat zien (€ 382.000 in 2018, oplopend tot € 709.000 in 2019).

Gevolgen Meicirculaire 2015

In het Kaderplan 2016-2019 is de algemene uitkering voor deze jaren berekend op basis van de decembercirculaire 2014. De meicirculaire laat andere uitkomsten zien, waardoor de algemene uitkering voor de jaren 2016-2019 een ander verloop laat zien.

In onderstaand overzicht laten we de wijziging in verloop van de algemene uitkering zien, gesplitst naar het incidenteel deel en het structureel deel van de algemene uitkering.

Incidentele mutatie op Algemene uitkering in meerjarenperspectief

	Kaderplan 2016-2019	Meicirculaire 2015	Vershil
	Alg.Uitk.	Alg. Uitk.	
2016	304.015	391.234	87.219
2017	61.000	61.000	-
2018	-	-	-
2019	-	-	-

Toelichting op de incidentele verschillen

Het incidenteel deel van de algemene uitkering neemt in 2016 toe met € 87.219.

Dit wordt veroorzaakt door:

a.	Suppletieregeling groot onderhoud verdeelstelsel - fase 2	€ 63.712
b.	Huishoudelijke hulptoelage	€ 23.507
Totaal		€ 87.219

- a. De afgelopen jaren is groot onderhoud uitgevoerd aan het gemeentefonds. Met ingang van 2016 worden de uitkomsten van de tweede fase van het groot onderhoud ingevoerd. Voor het cluster Volkshuisvesting ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV) wordt aanvullend onderzoek gedaan. De nieuwe verdeling van dit onderdeel is met ingang van 2016 nog maar deels ingevoerd. Voor Eemsmond heeft dit per saldo een structureel negatief effect, wat eenmalig deels gecompenseerd wordt.
- b. De huishoudelijke hulptoelage is in 2016 toegenomen met € 23.507.

Structurele mutatie op Algemene uitkering in meerjarenperspectief

	Kaderplan 2016-2019		Meicirculaire 2015		Vershil	
	Alg.Uitk.	Mutatie	Alg. Uitk.	Mutatie	Alg. Uitk.	Mutatie
2015	30.986.553		30.441.923	-544.630		-544.630
2016	30.496.968	-489.585	29.854.802	-587.121	-642.166	-97.536
2017	29.823.022	-673.946	29.038.136	-816.666	-784.886	-142.720
2018	29.474.167	-348.855	28.432.348	-605.788	-1.041.818	-256.932
2019	29.350.425	-123.741	28.122.438	-309.911	-1.227.988	-186.169
						-1.227.988

Toelichting op de structurele verschillen

Het structureel deel van de algemene uitkering neemt in 2015 af met € 544.630. Dit is verder toegelicht in het raadsvoorstel bij de Voorjaarsrapportage 2015. In onderstaande toelichting gaan we verder in op

de wijzigingen in de jaren 2016-2019 ten opzichte van hetgeen in het Kaderplan is gepresenteerd.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
a. Aanpassing budgetten drie decentralisaties	-525	-567	-863	-1.085
b. Accresontwikkeling		-208	-184	-147
c. Groot onderhoud gemeente-fonds - fase 2	-100	-69	-64	-64
d. WOZ-herwaardering en aanpassing rekentarieven	-43	-70	-70	-70
e. Ontwikkeling uitkeringsbasis	-37	12	25	25
f. Integratie-uitkering Wmo	30	88	88	88
g. Aanpassing maatstaf inwoners > 64 jaar	32	32	31	31
h. Uitvoeringskosten Participatie-wet	-1	-2	-3	-3
i. Individuele studietoeslag	-4	-8	-9	-9
j. Diverse wijzigingen	6	7	7	8
Totaal	-642	-785	-1.042	-1.228

- a. Met ingang van 2016 zijn binnen de drie gedecentraliseerde taken voor de WMO 2015 en Jeugd de objectieve verdeelmodellen van toepassing. De invoering hiervan leidt tot herverdeel-effecten; om dit geleidelijk op te kunnen vangen worden voor beide modellen ingroeipaden gehanteerd. Dit zien we terug als oplopende afname van de integratie-uitkering Sociaal Domein. Daarnaast is sprake van een structurele verlaging voor de zogenaamde Wlz-indiceerbare (Wet langdurige zorg). Verder worden de macrobudgetten in de verschillende jaren verlaagd, hoofdzakelijk in de taak Jeugd. In totaliteit is sprake van een afname van € 24.763 in 2016, oplopend tot € 566.752 in 2017, € 862.774 in 2018 en € 1.084.798 in 2019.

Aangezien de uitgaven voor het Sociaal Domein (drie decentralisatie) budgetneutraal worden geraamd, dient de raming aan de uitgavenkant voor een even groot bedrag naar beneden bijgesteld te worden in de meerjarenraming.

- b. De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven (samen trap op, trap af). Voor 2016 is weliswaar sprake van een lagere prijsontwikkeling, maar daarnaast van een hogere loonontwikkeling. Per saldo in 2016 een positief effect op het accres, wat het negatief effect van het accres uit 2015 neutraliseert.

In de jaren hierna is sprake van een negatief accres, gebaseerd op de middellange termijn raming van het CPB voor 2013-2017 (en voor de jaren hierna is dit geëxtrapoleerd).

- c. Zoals ook onder de toelichting op de incidentele wijzigingen is aangegeven heeft de tweede fase van het groot onderhoud een negatief structureel effect. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat slechts een deel van het groot onderhoud aan het cluster VHROSV nog niet is verwerkt.
- d. Op 1 januari 2016 begint een nieuw WOZ-tijdvak met waardepeildatum 2015. De landelijke ontwikkelingen ten aanzien van de WOZ-waarden voor woningen en niet-woningen liggen ten grondslag aan de wijziging van het gehanteerde rekentarief in de algemene uitkering. Per saldo leidt dit voor

Eemsmond tot een lagere algemene uitkering van structureel € 43.000 in 2016, oplopend tot € 70.000 in 2019.

- e. De uitkeringbasis laat in 2016 een daling zien van 3 punten, in 2017 een stijging van 2 punten, in 2018 een stijging van 1 punt en in 2019 is geen mutatie. Dit komt met name voort uit de aanpassing van de WOZ-herwaardering en de inflatie op de WOZ-waarden en uit de effecten van het Groot onderhoud gemeentefonds 2e fase.
- f. Jaarlijks wordt het macrobudget van de WMO-huishoudelijke hulp aangepast ten behoeve van prijs- en volumecompensatie en eventuele overige maatregelen. Dit leidt tot een toename van de uitkering. We stellen voor om ook aan de uitgavenzijde het budget voor de WMO-huishoudelijke hulp te wijzigen.
- g. De maatstaf 'aantal inwoners ouder dan 64' is aangepast aan de gegevens vanuit burgerzaken. Het aantal inwoners ouder dan 64 jaar is naar boven bijgesteld ten opzichte van de gehanteerde gegevens van het CBS. Hierover is afstemming geweest met het CBS. Deze aanpassing leidt tot een hogere uitkering.
- h. Het budget voor de uitvoeringskosten van de Participatiewet valt lager uit. Dit is het gevolg van mutaties in de uitkeringsfactor, maar ook door wijziging van de gehanteerde verdeelmaatstaven. We stellen voor om tegenover de verlaging van de algemene uitkering ook een verlaging aan de lastenzijde op te nemen.
- i. Het budget voor de individuele studietoelage valt lager uit. Dit is het gevolg van mutaties in de uitkeringsfactor, maar ook door wijziging van de gehanteerde verdeelmaatstaven. We stellen voor om tegenover de verlaging van de algemene uitkering ook een verlaging aan de lastenzijde op te nemen.

Zoals in de toelichting op de structurele mutaties is aangegeven dienen aan de uitgavenkant ook budgetten aangepast te worden. Deze wijzigingen zijn even groot als de wijziging hiervoor in de algemene uitkering aan de batenzijde (zie onderdelen a., f., h. en i.).

Door aanpassing van de structurele uitgavenposten resteert per saldo een aanpassing van het meerjarig resultaat van € 218.066 negatief (zie ook onderstaand overzicht).

Structurele bijstelling uitgavenposten

	Kaderplan 2016-2019		Meicirculaire 2015		Verschil	
	Uitg.posten	Mutatie	Uitg.posten	Mutatie	Uitg.posten	Mutatie
2015	14.486.549		14.248.000	-238.549		-238.549
2016	14.267.553	-218.996	13.767.108	-480.892	-500.445	-261.896
2017	13.704.795	-562.758	13.216.288	-550.820	-488.507	11.938
2018	13.442.751	-262.044	12.655.739	-560.549	-787.012	-298.505
2019	13.272.843	-169.908	12.262.921	-392.818	-1.009.922	-222.910
						-1.009.922

Totaal cumulatief effect op het meerjarig resultaat van het Kaderplan	
2016-2019 a.g.v. Meicirculaire (-/- € 1.227.988 + € 1.009.922)	-218.066

Dit geeft een nieuw meerjarenperspectief, dat we hieronder presenteren. De wijzigingen ten opzichte van het meerjarenperspectief in het Kaderplan zijn grijs gearceerd weergegeven.

Omschrijving	2016	2017	2018	2019
<i>Uitgangspunt</i>	-1.420.898	-1.016.687	-634.140	127.687
+ correctie structureel overschot/tekort voorjaarsnota 2015	138.389			
-/- correctie op algemene uitkering obv meicirculaire in voorjaarsrapp. 2015	-544.630			
+ verlaging raming uitgaven 3D's in 2015	215.983			
+ verlaging raming uitgaven Wmo (HH) in 2015	22.566			
Af:				
Onvoorzien structureel	15.000			
Loon-/prijsmutaties	110.000	74.000	86.000	74.000
Structurele budgetaanpassingen	430.963	-46.473	-252.701	-16.779
Structurele budgetaanpassingen - nieuw				
Opbouw structureel budget rationeel wegbeheer				
Correctie op raming uitgaven o.b.v. informatie uit alg. uitkering:				
Verloop uitgaven 3D's (budgetneutraal ramen)	-548.384	-623.935	-571.908	-398.516
Individuele studietoelag	8.206	7.638	4.210	-46
Uitvoeringskosten Participatiewet	7.189	7.374	7.149	5.744
Uitgaven Wmo (HH)	52.097	58.103	0	0
Totaal (=A)	75.071	-523.293	-727.250	-335.597
Bij:				
Aanpassing belastingen (regulier)	229.949	270.728	284.623	383.954
Vrijkomende middelen	66.006	69.146	82.157	105.903
Algemene uitkering	-587.121	-816.666	-605.788	-309.911
In begroting 2014 opgenomen structurele bezuinigingen	407.625	230.114		
Extra verhoging OZB (ronde 2014 ook in '18/'19) en afvalstoffenheff. (ronde 2014 ook in 2018)			193.362	50.688
Taakstellende bezuiniging voor taakmutaties (in AU)				
Scootmobielen				
Lagere apparaatskosten door opschaling gemeenten				
Bezuinigingsopties	639.637	219.785	225.690	0
Totaal (=B)	756.096	-26.892	180.044	230.634
Af:				
Investerings 2015	109.122			
Investerings 2015 - nieuw				
Investerings 2016		113.854		
Investerings 2016 - nieuw				
Investerings 2017			145.466	
Investerings 2017 - nieuw				
Investerings 2018				203.119
Investerings 2018 - nieuw				
Totaal investeringen (=C)	109.122	113.854	145.466	203.119
Structurele saldi	-1.016.687	-634.140	127.687	490.799

Opgevoerd aan incidentele bedragen in:	2016	2017	2018	2019
(deze dienen te worden gedekt uit de Reserves)				
Bestaand beleid	763.266	343.402	132.817	256.339
Investerings	0	0	0	0
	763.266	343.402	132.817	256.339
Incidenteel beschikbaar	-1.016.687	-634.140	127.687	490.799
Totaal te onttrekken aan de reserves	1.779.953	977.542	5.130	
Incidentele ruimte gedurende het boekjaar				234.460

Het uitgangspunt van het Kaderplan was onder meer om te komen tot een sluitend meerjarenperspectief, waarbij ook het jaar 2018 sluitend blijft (zoals in de Begroting 2015 was weergegeven). Na verwerking van de gevolgen van de meicirculaire 2015 is nog steeds sprake van een sluitend meerjarenperspectief, waarbij zowel 2018 als 2019 een positief structureel resultaat laat zien. Aanvullende maatregelen lijken hiermee voornamelijk niet nodig.

Kerntakendiscussie

Ook de in de raad gevoerde kerntakendiscussie heeft invloed op dit Kaderplan. Een eerste nadere uitwerking van deze discussie vindt u dan ook terug in dit boekwerk. Per programma gaan we op hoofdlijnen in op deze nadere

uitwerking. In de bijlagen treft u een meer gedetailleerde uitwerking, met hierin een duidelijke link naar de besproken overzichten in de raad.

Duidelijk mag zijn dat het hier een eerste aanzet betreft; de eerstvolgende stap in dit proces is een uitwerking in de begroting 2016.

Inhoud Kaderplan

Het Kaderplan kent vijf hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk geeft inzicht in het meerjarenperspectief, voorzien van een korte toelichting. Hoofdstuk 2 geeft per programma inzicht in de ontwikkelingen die we voorzien en de voorgestelde financiële wijzigingen. Voor de algemene dekkingsmiddelen is ditzelfde weergegeven in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 staan we stil bij de verwachting rond de realisatie van het eerder doorlopen bezuinigingstraject, dat zijn beslag kreeg in de begroting 2014 en bijbehorende meerjarenraming. Tenslotte bevat hoofdstuk 5 de verdere uitwerking van de Kerntakendiscussie.

Voorstel

Wij stellen voor om akkoord te gaan met het Kaderplan 2016 - 2019, inclusief de gevolgen van de meicirculaire 2015 op het meerjarenperspectief voor 2016 - 2019, en het college de opdracht te geven om op basis hiervan en op basis van de beraadslaging in de raad de begroting 2016 met bijbehorende meerjarenraming verder uit te werken.

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Eemshaven,

M. van Beek, burgemeester

B.L. Meijer, secretaris